

Finding Order in the Chaos - Insights from Megillas Rus

Rabbi Shmuel Silber

1. רות פרק א

יט וַתֵּלֶכְנָה שְׁתֵּיהֶם עַד-בִּאֲנָה בֵּית לָחֶם וַיְהִי כִּבְאֲנָה בֵּית לָחֶם וַתֵּהָעִיר עֲלֵיהֶן וַתֹּאמְרָנָה הַזֹּאת נַעֲמִי: כ וַתֹּאמֶר אֲלֵיהֶן אֶל-תִּקְרְאֵנָה לִי נַעֲמִי קְרָאן לִי מָרָא כִּי-הִמָּר שָׂדֵי לִי מָאֵד: כ א וְאֵל מְלָאָה הַלֵּכְתִּי וְרִיקָם הִשְׁיבֵנִי יְהוָה לָמָּה תִקְרְאֵנָה לִי נַעֲמִי וַיְהוּה עֲנָה בִּי וְשָׂדֵי הָרַע לִי: כב וַתֵּשֶׁב נַעֲמִי וְרוּת הַמּוֹאֲבִיָּה כָּל־תָּהָה עִמָּה הַשָּׁבָה מִשְׂדֵּי מוֹאָב וַהֲמָה בָּאוּ בֵּית לָחֶם בְּתַחֲלַת קִצִּיר שְׁעָרִים:

19. And they both went on until they arrived to Bethlehem. And it came to pass when they arrived to Bethlehem, that the entire city was astir on their account, and they said, "Is this Naomi?" 20. And she said to them, "Do not call me Naomi; call me Marah, for the Almighty has dealt very bitterly with me. 21. I went away full, and the Lord has brought me back empty. Why [then] should you call me Naomi, seeing that the Lord has testified against me, and the Almighty has dealt harshly with me?" 22. So Naomi returned, and Ruth the Moabitess, her daughter-in-law, with her, who returned from the fields of Moab-and they came to Bethlehem at the beginning of the barley harvest.

2. תלמוד ירושלמי מסכת כתובות פרק א דף כה טור א/ה"א

וכתיב ותהום כל העיר עליהם ואיפשר כן כל קרתא מתבהלה בגין נעמי על עליבתא אלא אשתו של בועז מתה באותו היום עד כל עמא גמל חסדא נכנסה רות עם נעמי ונמצא זו יוצאת וזו נכנסת

3. רות פרק ב

א וּלְנַעֲמִי מִידַע [מוֹדַע] לְאִישָׁהּ אִישׁ גִּבּוֹר חָיִל מִמִּשְׁפַּחַת אֱלִימֶלֶךְ וּשְׁמוֹ בְּעוֹז: ב וַתֹּאמֶר רות המואבית אל-נַעֲמִי אֵלְכֶה-נָּא הַשָּׂדֶה וְאֶלְקָטָה בַּשִּׁבָּלִים אַחֵר אֲשֶׁר אֲמַצֵּא-חֵן בְּעֵינָיו וַתֹּאמֶר לָהּ לְכִי בְתִי:

1. Now Naomi had a kinsman of her husband, a mighty man of valor, of the family of Elimelech, and his name was Boaz. 2. And Ruth the Moabitess said to Naomi, "I will go now to the field, and I will glean among the ears of grain, after someone whom I will please." And she said, "Go, my daughter."

4. רות פרק ב

ג וַתֵּלֶךְ וַתִּבּוֹא וַתִּלְקָט בַּשָּׂדֶה אַחֲרֵי הַקִּצְרִים וַיִּקֶּר מִקְרָהּ חֲלֶקֶת הַשָּׂדֶה לְבַעֲז אֲשֶׁר מִמִּשְׁפַּחַת אֱלִימֶלֶךְ:

3. And she went, and she came, and she gleaned in the field after the reapers, and her chance was [to come to] the field that [belonged] to Boaz, who was of the family of Elimelech.

5. מלבי"ם רות פרק ב פסוק ג

(ג) ותלך... ויקר מקרה, המקרה הוא דבר שאינו מחויב מסבת הרגילות, ויספר הכתוב שהגם שנראה שמה שבאת אל שדה הזה דוקא הוא מקרה גמור, באמת היא מקרה, ר"ל מקרה מיוחד לצרכה, ולפ"ז היה מקרה השגחיית כי בענינים שירצה ה' להוציא ענין כולל לתועלת הכלל שם תלוה ההשגחה אל מעשים המקריים, כמ"ש אליעזר הקרה נא לפני היום, שרצה בזה שלא ימתין ה' עד יקדמו הסבות הממציאות והמחיבות את הדבר רק שיבא הדבר בדרך מקרה בלתי נתלה מסבות ממציאות ומחיבות אותו, וכן יאמר שהמקרה הזה היה השגחיי והיה מקרה מכוון לצרכה, שה' הזמין שהשדה שתבוא בו ראשונה ושתבחר ללקט שם יהיה השדה אשר לבעוז וזה סבב ה' בעבור שבועז היה ממשפחת אלימלך, והיה מוכן להיות הגואל וליבמה שתצא מזה מלכות בית דוד:

6. רות פרק ב

ד וַהֲנֵה-בְעוֹז בֶּאֱמִית לָחֶם וַיֹּאמֶר לְקוֹצְרִים יְהוָה עִמָּכֶם וַיֹּאמְרוּ לוֹ יְבָרְכֶךָ יְהוָה: ה וַיֹּאמֶר בְּעוֹז לְנַעֲרוֹ הַנָּצֵב עַל-הַקּוֹצְרִים לְמִי הַנִּעֲרָה הַזֹּאת: ו וַיַּעַן הַנֶּעֶר הַנָּצֵב עַל-הַקּוֹצְרִים וַיֹּאמֶר נַעֲרָה מוֹאֲבִיָּה הִיא

הַשִּׁבָּה עַם־נַעֲמִי מִשָּׂדֶה מוֹאָב:

4. And behold, Boaz came from Bethlehem, and he said to the reapers, "May the Lord be with you!" And they said to him, "The Lord bless you." 5. Then Boaz said to his servant, who stood over the reapers, "To whom does this maiden belong?" 6. And the servant in charge of the reapers answered and said, "She is a Moabite maiden who returned with Naomi from the fields of Moab."

7. פִּירוּשׁ הַגֵּרָא פֶּרֶק א פֶּסוּק ג
וַיֵּאמֶר לְהוֹרִים ה' עִמָּכֶם. כִּי אֵיתָם בְּזוּהַר כָּל כִּי חָרִי דַּלּוּי שְׂכִינָתָם שְׂרִיף בִּינְיָהוּן וְהֵימָּה דַּפְסָהוֹן בְּדַת אֲכָל וְאִי לֹא עֲבָדוּ כְּדָקָא יֵאִית שְׂכִינָתָם סְלִיק מְכִינְיָהוֹן כְּמִדָּה וְלֹא יֵרָאֶה בָּן שְׂרִית דְּבַר וְזֶכַּ מֵאַחֲרֵיךְ. וְכֵן כֵּאֵן שְׂרָאָה נַעֲמָה בִּינְיָהוּ וְאַחֲרֵי לָהֶם הֵיטָב עִמָּכֶם רַ"ל שֶׁחַח בָּאתָה לִיד מַכְשׁוֹל עַל יְדֵה וּנְשָׁאֵלָה הַשְׂכִּינָה מְכִינְיָהוּ:
וַיֵּאמְרוּ לוֹ יִבְרַךְ ה'. אִשָּׁה נְשִׂיָּה וְנִינְיָהוּ וְזִי יִבְרַךְ חֵיתָךְ נָה כִּי אִתָּה צְרִילָאָה וְרִחוּיָהּ לָךְ:
הַיָּאֲבִיבָה לְמִי הַנַּעֲרָה הַזֹּאת רַ"ל אֵם כְּדִכְרִיכָם בְּהִיא הַיּוֹנָתָן לִי אִיכָּךְ לְמִי הִיא וְלִמִּי מַשְׁטַחָה וְיִאֲמָרוּ נַעֲרָה מוֹאֲבִית הוּא הַתַּחֲלִיל לְכַנְזָה בְּעִינֵיהָ שְׂדֵיתָה מוֹאֲבִית הַכֹּהֵן עַם נַעֲמִי. וְרַ"ל שְׂפֹכָה אִתָּה עִמָּה וְאִתָּה מִיִּלְדָּתָהּ וְלֹא הִיטָה שָׂכָה עִם נַעֲמִי אֲלָא כְּרִי לְדִכּוּךְ בְּאֵלָקִי יִשְׂרָאֵל. וְאַחֲרַיִם אֲלֵקָהּ כּוֹרֵי־לֵב חִיכָף כַּשֶּׁנָּה מִן הַדֶּרֶךְ לֹא נָחָה מִזִּיעוּתָהּ, כְּדֶרֶךְ עֲלָנִית אֲלָא חֵיל הִיא וְהִלָּכָה חִיכָף לְמַנּוּחָה עֵרָף לְבִיתָהּ:

8. תלמוד בבלי מסכת שבת דף קיג עמוד ב

+ ורות ב+ ויאמר בעז לנערו הנצב על הקוצרים למי הנערה הזאת, וכי דרכו של בעז לשאול בנערה? אמר רבי אלעזר: דבר חכמה ראה בה, שני שבלין – לקטה, שלשה שבלין – אינה לקטה. במתניתא תנא: דבר צניעות ראה בה, עומדות – מעומד, נופלות – מיושב.

9. תהלים פרק טו

א מִזְמוֹר לְדָוִד יְהוָה מִי־יָגוּר בְּאַהֲלֶיךָ מִי־יִשְׁכֵּן בְּהַר קֹדְשֶׁךָ: ב הוֹלֵךְ תָּמִים וּפֹעֵל צֶדֶק יְדַבֵּר אֱמֶת בְּלִבָּבוֹ: ....

1. A song of David; O Lord, who will sojourn in Your tent, who will dwell upon Your holy mount? 2. He who walks uprightly and works righteousness, and speaks truth in his heart.

10. תלמוד בבלי מסכת מכות דף כד עמוד א

פועל צדק – כגון אבא חלקיהו.

11. תלמוד בבלי מסכת תענית דף כג עמוד א – עמוד ב

אבא חלקיה בר בריה דחוני המעגל הוה, וכי מצטריך עלמא למיטרא הוו משדרי רבנן לגביה ובעי רחמי, ואתי מיטרא. זימנא חדא איצטריך עלמא למיטרא, שדור רבנן זוגא דרבנן לגביה למבעי רחמי דנתי מיטרא. אזול לביתיה ולא אשכחוהו, אזול בדברא ואשכחוהו דהוה קא רפיק. יהבו ליה שלמא ולא אסבר להו אפיה. בפניא, כי הוה מנקט ציבי, דרא ציבי ומרא בחד כתפא, וגלימא בחד כתפא. כולה אורחא לא סיים מסאני, כי מטי למיא – סיים מסאניה. כי מטא להיזמי והיגי – דלינהו למניה. כי מטא למתא נפקה דביתהו לאפיה כי מיקשטא. כי מטא לביתיה עלת דביתהו ברישא, והדר עייל איהו, והדר עיילי רבנן. יתיב וכריך ריפתא, ולא אמר להו לרבנן תו כרוכו. פלג ריפתא לינוקי, לקשישא – חדא, ולזוטרא – תרי. אמר לה דביתהו: ידענא דרבנן משום מיטרא קא אתו, ניסק לאיגרא וניבעי רחמי, אפשר דמרצי הקדוש ברוך הוא וייתי מיטרא, ולא נחזיק טיבותא לנפשין. סקו לאיגרא, קם איהו בחדא זויתא ואיהו בחדא זויתא, קדים סלוק ענני מהך זויתא דביתהו. כי נחית, אמר להו: אמאי אתו רבנן? – אמרו ליה: שדרי לן רבנן לגבי דמר למיבעי רחמי אמיטרא. אמר להו: ברוך המקום שלא הצריך אתכם לאבא חלקיה. אמרו ליה: ידעינן דמיטרא מחמת מר הוא דאתא, אלא לימא לן מר הני מילי דתמיה לן: מאי טעמא כי יהבינא למר שלמא לא אסבר לן מר אפיה? – אמר

להו: שכיר יום הוא, ואמינא לא איפגר. ומאי טעמא דרא מר ציבי אחד כתפיה וגלימא אחד כתפיה?
 – אמר להו: טלית שאולה היתה, להכי – שאל, ולהכי – לא שאל. – מאי טעמא כולה אורחא לא
 סיים מר מסאניה, וכי מטי למיא סיים מסאניה? – אמר להו: כולה אורחא חזינא, במיא – לא קא
 חזינא. – מאי טעמא כי מטא מר להיזמי והיגי דלינהו למניה? – אמר להו: זה מעלה ארוכה וזה
 אינה מעלה ארוכה. – מאי טעמא כי מטא מר למתא נפקא דביתהו דמר כי מיקשטא? אמר להו: כדי
 שלא אתן עיני באשה אחרת. – מאי טעמא עיילא היא ברישא והדר עייל מר אבתרה, והדר עיילין
 אנן? – אמר להו: משום דלא בדקיתו לי. – מאי טעמא כי כריך מר ריפתא לא אמר לן איתו כרוכו? –
 משום דלא נפישא ריפתא, ואמינא לא אחזיק בהו ברבנן טיבותא בחנם. – מאי טעמא יהיב מר לינוקא
 קשישא חדא ריפתא ולזוטרא תרי? – אמר להו: האי קאי בביתא, והאי יתיב בבי כנישתא. ומאי
 טעמא קדים סלוק ענני מהך זזיתא דהוות קיימא דביתהו דמר, לעננא ידידה? – משום דאיתתא
 שכיחא בביתא, ויהבא ריפתא לענני ומקרבא הנייתה [ואנא יהיבנא] זוזא, ולא מקרבא הנייתה. אי
 נמי הנהו ביריוני דהוו בשיבבותן, [אנא] בעי רחמי דלימותו, והיא בעיא רחמי דליהדרו בתיובתא,
 [ואהדרו].

Abba Hilkiah was a grandson of Honi the Circle-Drawer, and whenever the world was in need of rain the Rabbis sent a message to him and he prayed and rain fell. Once there was an urgent need for rain and the Rabbis sent to him a couple of scholars [to ask him] to pray for rain. They came to his house but they did not find him there. They then proceeded to the fields and they found him there hoeing. They greeted him but he took no notice of them. Towards evening he gathered some wood and placed the wood and the rake on one shoulder and his cloak on the other shoulder. Throughout the journey he walked barefoot but when he reached a stream he put his shoes on; when he lighted upon thorns and thistles he lifted up his garments; when he reached the city his wife well bedecked came out to meet him; when he arrived home his wife entered first [the house] and then he and then the scholars. He sat down to eat but he did not say to the scholars, 'Join me'. He then shared the meal among his children, giving the older son one portion and the younger two. He said to his wife, I know the scholars have come on account of rain, let us go up to the roof and pray, perhaps the Holy One, Blessed be He, will have mercy and rain will fall, without having credit given to us. They went up to the roof; he stood in one corner and she in another; at first the clouds appeared over the corner where his wife stood. When he came down he said to the scholars. Why have you scholars come here? They replied: The Rabbis have sent us to you, Sir, [to ask you] to pray for rain. Thereupon he exclaimed, Blessed be God, who has made you no longer dependent on Abba Hilkiah. They replied: We know that the rain has come on your account, but tell us, Sir, the meaning of these mysterious acts of yours, which are bewildering to us? Why did you not take notice of us when we greeted you? He answered: I was a labourer hired by the day and I said I must not relax [from my work]. And why did you, Sir, carry the wood on one shoulder and the cloak on the other shoulder? He replied: It was a borrowed cloak; I borrowed it for one purpose [to wear] and not for any other Purpose. Why did you, Sir, go barefoot throughout the whole journey but when you came to a stream you put your shoes on? He replied: What was on the road I could see but not what was in the water. Why did you, Sir, lift up your garments whenever you lighted upon thorns and thistles? He replied: This [the body] heals itself, but the other [the clothes] does not. Why did your wife come out well bedecked to meet you, Sir, when you entered the city? He replied: In order that I might not set my eyes on any other woman. Why, Sir, did she enter [the house] first and you after her and then we? He replied: Because I did not know your character. Why, Sir, did you not ask us to join you in the meal? [He replied]: Because there was not sufficient food [for all]. Why did you give, Sir, one portion to the older son and two portions to the younger? He replied: Because the one stays at home and the other is away in the Synagogue [the whole day]. Why, Sir, did the clouds appear first in the corner where your wife stood and then in your corner? [He replied]: Because a wife stays at home and gives bread to the poor which they can at once enjoy whilst I give them money which they cannot at once enjoy. Or perhaps it may have to do with certain robbers in our neighborhood; I prayed that they might die, but she prayed that they might repent [and they did repent].